

יצירת אמנות שמתקשרת ושמזמינה דיאלוג, היא/אני לא אילמת אלא מדברת את עצמה ואת הקונפליקטים. בפוליטיקה של עולם האמנות אני כנראה מוכרת כישראלית שלא יורה לעצמה ברגליים על הזרות שלי”.

בעבודה “DeadSee” מהמיצב “הפתרון האינסופי” צללה לנדאו לתוך קשר עמוק עם ים המלח שנמשך עד היום ומשלב אבטיחים. בעבודה הזאת לנדאו מופיעה עירומה בין מאות אבטיחים תפורים זה לזה בצורת ספירלה, תוך שהם צפים על רפסודה בים המלח ונפתחים לאט. חלקם “פצועים” ותוכנם האדום על רקע הים התכול מזכיר דם. כדי להכין את

העבודה שהתה תקופה בים המלח. האבטיחים, שנוכחים בעבודותיה גם היום, מסמלים את הבשר האנושי וצבעם האדום עז את הדם. לנדאו ממליחה ומייבשת אותם, משמרת אותם במלח ובצנצנות ענק ולמעשה הופכת כך את הסמל של הבשר האנושי, ליצירת אמנות ספירלית, משומרת ומונצחת לנצח.

”גם בעבודת מכונת השטיפה הקיבוצית יש את האבטיחים המשומרים. אבטיחים שייבשתי במלח שספג וניקז את הנוזלים, ואז שמתי אותו בצנצנת רוויה כמו פורמלין”.

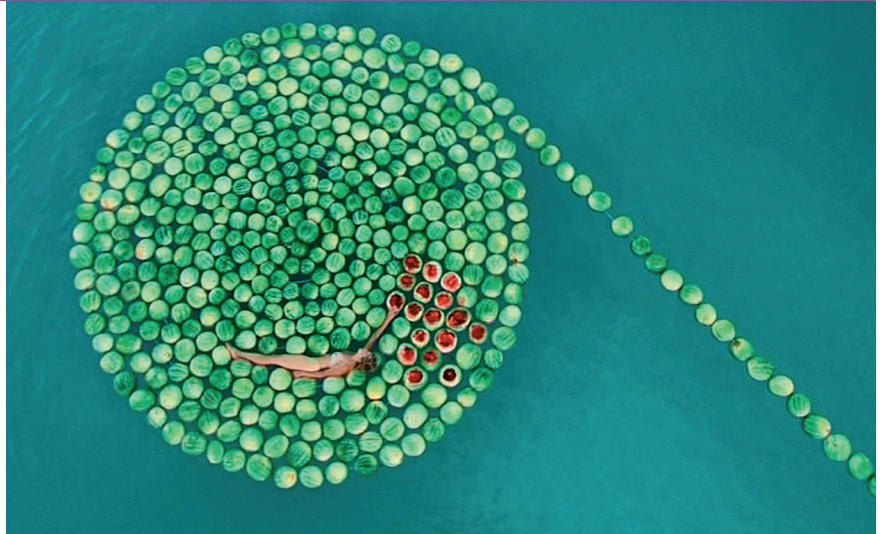
ים המלח חזר לככב בעבודה שהציגה במסגרת הביאנלה בוונציה ב־2011.

בעבודה “הרצפה של האחד היא התווה של האחר” הופיע רעיון ודיון של גשר מלח שיעבור בין הצד הישראלי של ים המלח ויגיע עד הצד הירדני. “הצגתי את הילדה שקושרת את שרוכי הנעליים של כל מי שמנסה לרדן בעתיד”.

מה שלום הגשר?
”הוא בתהליך מצוין ובהתקדמות אטית אבל בטוחה בעזרת חברת ספיבק ובעזרת ארגונים שונים”.

הגשר, שסמליותו הפוליטית ברורה ולא נדרש לו הסבר, הוא אלגוריה לכך שאפשר להוציא את האמנית מישראל אבל אי אפשר להוציא את ישראל מהאמנית.

ד”ר מאיה גז היא חוקרת ומרצה ביחידה לזהות יהודית במרכז גולדשטיין-גורן לחקר התפוצות באוניברסיטת תל אביב. מחקרה עוסקים בספרות ובהיסטוריה בדגש על רב תרבותיות, על יהדות ועל שואה.

את הפסל היחיד שלי שיש להם באוסף, “Rose Bleed”. זו דמות שהצלעות שלה הם היבריד עם דוגמה כמו שמניחים את הרגליים בבית שימוש ‘כול פגיעה’. הדמות כורעת ויש לה פנים והיא הוצגה לראשונה במוזיאון אסירי המחתרות בארטפוקס שאצרו יגאל צלמונה וסוזאן לנדאו. רוב העבודות שלי הן פוליטיות בסופו של דבר, וגם זאת. אני מאמינה שלפסל יש תפקיד של התייחסות לקונפליקט ולמצב”.

פסליה האחרים עשויים מעיסת נייר, מציגים דמויות קלופות עור והוצגו לראשונה בגלריית אלון שגב בתל אביב. בתערוכת יחיד אחרת, “הפתרון האינסופי” ב־2005 בביתן הלנה רובינשטיין, הרחיבה לנדאו את ספקטרום עבודתה כשהציגה מיצב עשוי סוכר, גבישי מלח, בטון וטקסטים כתובים על הקירות. זו התערוכה שבה לנדאו התייחסה מפורשות לראשונה לשואה בשם שבו כינתה את המיצב, “הפתרון האינסופי”, ובעזרת 12 דמויות שבטיות נשיות העסוקות בלשרוד אסון, שיטפון, צימאון, נוודות – סיפרה את סיפור משפחתה. עיסוקה של לנדאו בשואה הוא תמיד מרומו ואלגורי.

עד כמה יש מקום לישראל, ליהדות?
”העבודות בפירוש עומדות בזכות עצמן ואינן זקוקות לתרגום. בעיקר מיצבי הווידיאו שכדי לצפות בהם לא צריך ידע מוקדם. נדיר שאנשים לא יודעים שאני ישראלית, וברור לאנשים שאתעסק בטריווריאליות, בהשרדות ובהיסטוריה. אני חווה את הפוליטיות יותר כשבא קהל שאינו תמים מול העבודה. מול העבודה זו

בכל מיני ערים בעולם”.

באותה שנה הציגה לנדאו את העבודה “המערפל” (Somnambulin/Bauhsus) המשלבת בין פרשנותה לסיפור “מוכרת הגפרורים הקטנה” לבין המקום. לנדאו יצרה במיצב זה אמנות פופ־אפ עוד לפני שזו הומצאה. היא הפכה מערבל בטון לתביבת נגינה שממנה חילקה ארטיקים המעוצבים בדמותה של מוכרת הגפרורים הקטנה. על עטיפות הארטיקים הדפיסה לנדאו טקסט שכתבה המתאר את העובדה שמוכרת הגפרורים הקטנה הייתה דמות אמיתית. את המיצב הזה הציגה בארץ ומחוצה לה. “כאן באמת הייתי פרפורמריה. הצגתי את עצמי בתור הילדה וחילקתי את הארטיקים”.

איך היתה התגובה המקומית?
”תלוי בתרבות ובאיזו ארץ עשיתי את זה. יש ארצות שבהן האנשים מהוססים מאוד, אז זה היה ממש משחק עד שהצלחתי לשכנע אנשים לקחת ממני ארטיק. בארץ חטפו את כל הארטיקים מהארגז אז לא היה לי מה לחלק. מה שמיוחד בעבודה הזאת היא שהגעתי לקהלים שלא ציפו לה. נסעתי עם המשאית והגעתי לכפרים”.

“עבודות העומדות בזכות עצמן”
לנדאו עוסקת גם בפיסול. במוזיאון ישראל בירושלים הוצב ממש עכשיו פסל שלה לכבוד יום ההולדת של המוזיאון. “זה פסל שהוא חלק מהאוסף של מוזיאון ישראל. זו תערוכת קבע שהיא לא קבע. בתערוכה הקודמת הראו את הווידיאו עם האבטיחים, “DeadSee, 2005”, והפעם הוציאו